

ՍՈՎԻԵՏԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ ՄԵՐՁ. ԱՐԵՎԵԼԻՍ ՄԵՋ

ՍՈՎԻԵՏԱԿԱՆ ԴԻՄԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՐԻՆԻՍԵՆ ԴԱՇՏԻՍ ՄԵՋ Կ'ԱՌՆԵՑ ՄԵՐՁ.
ԱՐԵՎԵԼԻՍ:

Մեր ծառայողները պիտի գտնային, շատ մօտ
ատենին, գործունեություն ունեցող մեր Ռուս
գիտնականներին համար, որ ամեն փայտե սլաք
պիտի շինեն, իր նպատակները հասնելու հա-
մար:

Ո՛հ աշխարհակալներ, ո՛հ կենսական տարա-
ծություններ, նման հարց մը չկայ: Հարցը կը կայանա
համարձակության և ներմատ գործադրումին մէջ սո-
վիետական ծրագրի մը, ուր ապահովութեան և
մասնաւոր ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԻՄԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ խնդիրն է հա-
կանը:

Սպահովութեան մասնագետները, որ կը զբա-
ղուին սովիւթեան, ի վերջոյ, բաւական հասկնալի
է: Միջազգային մամուլը զայն ուսումնասիրեց, իր
աճեցնելու գաղտնի յայտնութիւններուն մէջ: Բայց,
այն բանը, որուն վրայ բաւական ուշադրութիւն չի
հրաւիրեր, և որ, սակայն, կը մնայ զլիսաւոր տար-
քը, որ կ'որոշէ և կը պայմանաւորէ Մոսկուայի դե-
կալման երեւոյթներուն գործունեութեան զարգացումը,
հետեւեալն է. ուստի տեղագրութեան
թիւները, զոր պատերազմը ստեղծեց, ամբողջին
քանակին եւրոպայի նախկին սահմանափակում
հաւասարակշռութիւնը: 1930-ին, կրնայինք ըսել.
«Սեբեր-Սօֆիայի գոթիքը և Սօբորոսկայի սլաքը
կ'ընեն եւրոպական քաղաքակրթութեան»:

Այսօր, ա՛յ աշխատէ՛ ինչ եւրոպական քաղաքակ-
րութիւնը ծաւալեցաւ: Առանցքը կեդրոնական եւ-
րոպայի գէպի արեւելք սահմանէ:

Ռուստիս, բառին ամենէն ծաւալուն տարողու-
թեամբ «Եւրոպական» պետութիւն, չի կրնար չշա-
հագրագիտի ալիս արարական երկրներով: Այս է
այսօրեան իրականութիւնը:

Մեր ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Կ'ԵՐՄԱՅԻՆ Կ'ԵՐՄԱՅԻՆ
գետինը, ուստի գործունեութեան մը: Գրեմինը,
այս կալուածին մէջ, կրնայ հաշուել գործող համա-
կաններուն վրայ: Ինչպէս և՛ աւանդութեան մը, որ
ժամանակին մէջ բաւական հեռուն կ'երթայ: Գի-
տեանք, արդարեւ, որ հոգեւորութիւններուն գրե-
թիւնը երբեք ուստիական հաւանութիւնը չտալու
Գիտեանք, որ Արեւելքը Կալուածութեան մէջ Սովիետ
Միութեան վերապահ մնաց Ռուսիայի 22-րդ տարածքին:
Չենք մոռցնալ, նաեւ, 1920-ի աշնան Պաքիստէն
տեղի ունեցող «Արեւելքի» ժողովուրդներուն համա-
գումարը: Հոն էր, որ որոշուեցաւ, թէ Մեր ծառայող
Արեւելքը պիտի էր գաւառներ համայնագործութեան
ծաւալումին ամենէն նպաստաւոր երկրներէն մէկը:
Երկրորդին և իրենց աւելին, Սուրիոյ, Լիբանոսի
և Պաղեստինի մէջ է որ «Պաղեստին»-ը կը
գործէ, և կապակցութեամբ է ինչ գոյութիւն ունի
համայնագործ կուսակցութիւն մը, որ նպաստներով
կապակցութեամբ է Այս կուսակցութեան յարգանքներ
Թիւրքի, 1930-ին, տարածել հազար մըն էր: Այսօր,
70 հազար է մօտաւորապէս:

Թիւրքիս պիտի զարմանային, եթէ անարկու-
թեան չընենք, հոս, յարաբերութիւններուն, որոնք
կը կապեն ուստիական երկրները օրինաւոր եւ-
րոպայի: Գիտնականացաւ զգալուն կալուած, որուն
կ'արժէ ամեն ուշադրութիւն շնորհել և զոր չենք
կրնար քան իմ սողորմը ուսումնասիրել:

Թարգմ. ՄԵՐՁԱԿ

ԲԱՐԵԳՐԻՍԱԿԱՆ ՀԱՆԵՊԱԶԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԲԱՆԵՐՈՒՄԷ

27 Յունուար 1946-ը նշա-
նակելի օր էր պիտի մնայ,
Հ. Բ. Բ. Մ. ի Հալեպի մաս-
նաճիւղի վերջին 6 տարուան
գործունեութեան մէջ, երբ Ա-
ռաշին Ընդհ. Անկաւ. ժողո-
ւրդը զուգորդութեամբ, շորքերով
երկրտաք մասնագիտի կող-
մէ Անգամեքոս ուղղուած մաս-
նաւոր հրաւիրակներով:

Ժողովի կարօտ քաղաք,
մոռցուած Անգամեքոս ամէն
մէկուն երեսին վրայ, ժպիտ
և նոր գործունեութեան մը
պատրաստակամութիւնը կը
նշմարտէր ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ զոր ու-
նեցնել Բարեգործականի հանգի-
թէպէտն պայմաններու բերու-
մով ուղարկուած էր, բայց վերա-
ծարձուեցաւ երկրտաք վար-
չութեան Ատենայպետին այն
հաւատումով, որ «Արեւել-
թեան վրայ գործած յոյսերը ի
գերեւ պիտի չեղին». և մա-
նաւոր վեր. Տ. իրերանի
առինքնող բանախօսութիւնով
և յայտնած անվերապահ հաւատ-
քով: Հ. Բ. Բ. Միութեան
հանգիստ և անկէ վերջ, միու-
թեան վերջերան Անգամեքոս,
Ի. Տէր Պետրոսեան, ծայն առ-
նելով առաջարկեց, որ փետր-
ւար ամիսը ՀԱՅՈՒՐ նոր ան-
գամեքոս արձանագրելու ամիս
նշանակուի: Երկրակները իրա-
ծայն ծախսարկութեամբ ըն-
դունեցին: Հաջորդին 20 ան-
գամեքոս արձանագրութիւնը
իր վրայ առաւ Պ. Տէր Պետ-
րոսեան: Միութեան զինուա-
պետ Պրն. Արիս Եաքլեանի կող-
մէ հալուեցաւ իրենց եղաւ:
Տեղեկեցաւ, որ 1943-1945-ի
վերջերը, բարեգործականը մօտ
70 հազար սովի գրամ բաժնա-
ծ ծախսած է հետեւեալ նպա-
տակներուն: Կրթական, վրա-
նայն տեղերու ծածկումի, պա-
տուհան գոցելու ատաղձի հի-
ւանդներու գործողութեան:

Կրթականը և ազատ հիւանդ-
ներու հիւանդանոցները փո-
խադրութեան, և թաղման
ծախսերու Ուրեմի, կը տես-
նուի, թէ բարեգործականը. ա-
մէն տեղ է ձեռք երկարած է
ուր-ը չբաւար մը տեսած է.
միջ որ գիտած է անխորհրդ
օգ-
նած է, 60 հազար հայութեան
մէջ ծանր էր 100 անգամ, բո-
լորիս համար պատուաբեր չէ:
Այսքան զոհուեցան. փոխ-
ելու գու ինչ տեսած է հալ-
պահ աւանդ, բարեկեցիկ
արեւմտաւոր և չբաւար կը-
ծուած ժողովուրդ, երբ ուս-
ելու չոր հոգ մը կը ծախ-
ծին: Երբ ծախսեր ինչ կարե-
զեմ էր բազմին ինչ կարե-
զեմ էր կրնար ամիսը 50 գահ-
կան ալ բարեգործականի բա-
ժին ծանր էր կ'ընէր կրնար,
եթէ վարկեան մը աղքատա-
նաս, թէ պարտականութիւն մը
ունի: Բարեգործականը և Ա-
գիս հանգիստ էր մասնաւոր,
հայ հասարակ ժողովուրդ, գու-
նը և՛ ինչ կ'ընէր օգտուած է.
բարեգործականը. անգի վրա-
ծածկելու ատաղձ, գու աղքատ-

հանին ատաղձը առած էս, ի-
րաւունքը չունիս հարիւրիդ
գէմ—հոգ չէ որ ալիւն լու-
ման լլլայ, մէկ մը Բարեգոր-
ծականին գահանալը ձգելու:

Ժողովուրդը նոր ընտր-
ւած երկրտաք վարչութեան
վրայ մեծ հաւատք ունի, թէ
առաւելագոյն հափով պիտի
գործէ, և մեծ բաժին մը պի-
տի վերցնէ ՀԱՅՈՒՐ «Նոր Ան-
գամի Արշակունի» մէջ: Գեղի կը
վստահանեմ, որ Ամիսը չըրա-
ցած հազար Անգամի զօթան ա-
ւելիւրով պիտի արձանագրուի:
Փոքրիկ ձեռք մը բաւական է:
Ամէն մէկ կ'ընէ անգամ 2 նոր
անգամ արձանագրելու պարտա-
կանութիւնը վերցնէ, անա՛
մաբող յոյնութիւնը:

Մեր, փորձառութեամբ կը
թելագրենք մասնագիտին, որ
Անգամական ժողովին գուրա,
նաեւ, կազմակերպէ հրապար-
կային ժողովներ, սինեաներու
մէջ, և ժողովուրդը հրաւիրէ
անխորհրդ Այս հերպով, մէկ
տարուան գործունեութեամբ
Հալեպի մասնաճիւղի Անգամ-
ներուն թիւը պիտի հասնի 3
հազարի:

Նոր Անգամեքոս
Արձանագրութեամբ
Նոր Մասնակցող մը

ԾԱԽՈՒ

Վաճառատուն «Բաւաքապի»
տրամադրէ է ծախելու իր ու-
վօթի խանութը, խան-էք փո-
շոց Տօքթ. Յակոբեան գարմա-
տան մօտ, հանրամատչելի գինով
մը:

Փափաքողները թող գիտնեն
ուղղակի իրեն, վերագրեալ հա-
ցելով: 1-15

ՊԵՆԻՍ ԲԱՅԱՆՈՎԱՍ

Իւրաքանչիւր օր, նոր
յայտնութիւններ երևան կու-
գան Մուսօյի խանութին անձնակա-
նութեան վրայ:
Այսպէս, վերջերս ձեռքա-
կալուած խնդիր մը, որ գող-
ցած է 4 միլիոն լիւր արժողու-
թեամբ գոհար մը, տունէն
կողմէ իր սիրելին նուե-
րած, հրապարակ կը նետէ Բը-
լարա Բէթթալի և իր «տիք-
թաթթ» սիրականին անուն-
ները:

Այս գոհարը, որ մետալիոն
մըն է, մօտ քսան կապոյտ ա-
գամանքներով աւանդուած,
Մուսօյի խանութինը կը կրէ.
«Եթէ զիս չես սիրեր, սպաննէ՛
զիս...»:

Միւս կողմէ, Ովայի (Ի-
տալական կենթափոխ) թղթա-
բարները կը յայտնուին Տու-
լէի բոլոր շառժողովը. իր սի-
րային սրկածները, ինչպէս նաեւ
Ֆալիստ կուսակցութեան պետ-
բուն հետ իր բանալէնը...
Հոն կը գտնեն Մուսօյի խան-
ութեան արժողական ցան-
կը: Ասիկա, առ նուազ, 74 ա-
նուն կը հաշուէ: Բարա Բէթթա-
լի կուգար... 69Բ...:

Հոն կը տեսնեն, մասնաւոր
որ ֆալիստներու պաշտած պե-

ՀԱՅ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱՍՆՈՒԹԻՒՆ ԳՐԱԿԱՆ ՈՒԹԻՒՆ

Գրեց Ն.

(Գար. Նախորդ թիւէ)

Գաւորդ գարի քա-
ղից, մենք նայում ենք
անցած ճանապարհին և
նուր մենք բոլոր այն նե-
ները, որ ձեռք է բերել
ժողովուրդը, մեծ Ռուս
եղբայրական աշակը
լինելու և Ստալինի ան-
գումեքոս մը: Այդ նաեւ
մեծ են և անգերագնա
Դրանց մէջ, առաջնային
ղերից մէկն է բուն Ռուս
տահայ գրականութիւնը
արտադրանքը, 1945 թիւ
քանակով ու որակով,
բարձր է, քան եղիւ է
կան անցած տարիներին
նշանակում է, որ Հայ
պատերազմը ո՛չ միայն
լացեց, այլ և առաւել լա-
ժողովուրդի տեղագրութեամբ
ժեքը, և նախապատրաստ-
րան իր պատմական և
ուսակարների համար:

Հայ գրականութեան
նաւորապէս բանաստեղծ
ամենախառնաւոր
պատմութեան մեծագոյն
բար և ժողովուրդների
առաջնորդ Ստալին է
հայրական խնամքի տակ
ճոճ է հայ ժողովուրդը
կուստուրան: Հայ ժողով-
րդները քաղութեամբ
Ստալինի զորելու տակ,
մարդկային պրոգրեսի,
մարդկային պրոգրեսի,
այն սրբազան գաղափ-
որներով լուսաւորուած
հազարամեակները: Այս
կուրսը և այդ կուրսի
հետեւ կ'ընեն իր
ներքնաւորները աղբիւր
աւելի ազնիւ պատմութիւն:

ԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՐԱՆՈՎԱՍ
ՈՒՇՈՒՐՈՒԹԻՒՆ

Կը խնդրուի Ա.

Հայրենակիցները որ
կայ կիրակի, 10 Փետր.
երկուշաբթի ժամը 7-ին
եւս վարժարանի Աղջկա-
նի սրահին մէջ ներկայ
էին, խորհրդակցելու
հայրենակցական խորհուր-
ը: Կը խնդրուի իր
աշխատակցական Միւսի

Կ Ո Չ

ԶԵՐՈՒՆԻ ՆԻ ՇԻՐԱՆ

ՀԱՅՐԱՆՈՎԱՍ ԶԵՐՈՒՆԻ

Հայ Ազգային խոր-
պաշտնապէս վաւերացու-
ած «Արեւելք»-ը
նախ Միւսի խորհուրդ
Կոմիտէ արձանագրութեամբ
բոլոր ԶԵՐՈՒՆԻները
և իր շրջաններուն:

Կը խնդրուի թող
թիւները ընել հետեւե-
ցեալ:
Ռոպէր Զալեքեան
Ա. Թաղ թիւ 94, նոր
(Մէյմարի քաղաքին մէջ)
3-3

ԿԱՐԻՍԻՆԻՆԻ ՇԻՐԱՆ

Վ Փ Ր Ա Տ Ն

տը իր սեռային գոյն-
ներուն համար ծախ-
միլիոն լիւր:

Թարգմ. Ն.

ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՅՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ
Երեսանի Մօզիով թաղամասի մեծ ընտանիքի
տէր մայրերու օգնող բաժանմունքը այս տարի 503,
500 բուլղի օգնութիւն տուած է 333 մայրերու:
Ունեւեան, ինչ գաւառներու մայր, ստացաւ
24,000 բուլղի օգնութիւն, Միւսի խանութի 22,000
բուլղի և Բուրժուազի մը որ պահած էր գործար-
կային 8000 բուլղի:
Կարգէր և պատմականները տրուած են 244
մայրերու, որոնցմէ չորսը ստացան Մայրերութեան
Փառքի անուան խաչանշան:
* Միւսի բանաստեղծներէն, Կարգէր Մի-
թրալ արժանացած է այս տարուան Նոգիւնի գը-
րական մրցանակին:
Առաջին անգամ է որ սպանիստներին գը-
րաւոր մը կը պատկուի անով: